D·N
25/7 1951

Anglosaxisk optimism

Koreakriget har stärkt sammanhållningen i Västern, lett till snabbt ökade rustningar för det gemensamma försvaret och visat USA:s vilja och förmåga att beskydda de hotade staterna över hela världen. En tendens till optimism, till tro på segar utan öppet krig har i anslutning till allt detta framträtt inom demokratierna. Det senaste besviset härpå är Trumans redogörelse för kongressen i förrgår, med dess betonande av att den militära produktionen är väldig och att den likväl utan svårighet kan bäras. Försök att bestrakta det kalla kriget som en välsignelse i förklädnad saknas inte; konflikten stimulerar, framhäver man, de fria staterna till sociala och politiska ansträngningar och kan i bästa fall framkalla en enighet och en samfälld aktivitet som vore otänkbara utan trycket utifrån.

Ett gott exempel på detta perspektiv är förre Marshallchefen Paul G. Hoffmans livligt diskuterade bok "Peace can be won"; i stort sett på samma linjer går Barbara Wards tidigare i år utkomna arbete "Policy for the West". "Det kalla kriget är ett bra krig", skriver Hoffman. De västliga nationerna har tiden på sin sida, förklarar Barbara Ward; de är engagerade i en kamp där den "andliga vitaliteten" ger utslaget, och de har större utsikter att segra än de totalitära regimer som likriktar, undertrycker och reglementerar och därigenom förlorar friheténs eggelse och styrka.

Det ligger en hel del önsketänkande bakom denna optimism. Hoffman påstår att Marshallplanens ekonomiska verkningar medfört en oerhörd tillbakagång för kommunismen i Västeuropa. Något ligger det i påståendet, men den vackra bilden blir möjlig blott genom att situationen i de länder där kommunismen är farligast — Frankrike och Italien — förbigås med några allmänna fraser; de senaste valen i dessa stater, föga lämpade för glada prognoser, ägde rum sedan Hoffman skrivit sin bok. Tanken att kommunismen b l o t t är en konsekvens av fattigdom och sociala missförhållanden förvrider i själva verket båda dessa författares perspektiv. Då Barbara Ward i de västerländska idéerna om frihet och personlighetsvärde ser en garanti för segern måste intrycket bli en halvt religiös tro på det godas överlägsenhet, en tro som är lika angenäm som godtrogen.

Men obestridligt är att det program som i detalj utformats i dessa böcker vunnit terräng under de senaste åren. Detta program går i stort sett ut på den "containment", det tillbakahållande av österns aggressionsvilja, som för fyra år sedan framfördes som paroll av George Kennan. Tillbakahållandets teori har emellertid sedan dess vuxit ut till nära nog en allmän politisk åskådning. Man skall bygga upp ett starkt försvar, som överallt verkar avskräckande på tyrannierna, man skall stärka Västeuropa och USA genom upprüstande av en politisk federation eller i varje fall något slags politisk ledning, man skall i hela världen genom "hjälp till självhjälp" förbättra levnadsvillkoren, utrota massfattigdomen och göra massorna immuna mot kommunismen; man skall slutligen ge ny friskhet åt de föreställningar — kristna, humanitära och demokratiska — som är Västerns arvedel. Det ett storartat program, värdigt att tjäna som ledstjärna för generationer av statsmän. Det är emellertid lätt ika lätt att förkunna och idealisera som svårt att föra ut i praktiken. På punkt efter punkt måste vägen till målet röjas genom uppoffringar och eftergifter för enskilda nationer i speciella frågor, och det stora, gemensamma och långsiktiga intresset fördunklas i dessa strider för dagen. Mera konkret och osentimentalt uttryckt har arbetet hittills väsentligen bestått i att USA med militär, vapror och pengar subsidierar de hotade, slagna och efterblivna nationerna.

Hur skall då segern vinnas?

Om ett krig av på något sätt preventiv karaktär är helt lämplig fråga. Hoffman betonar att propaganda för ett dyliikt krig i USA är en fara för den gemensamma saken. Inte heller tänker man sig möjligheten av en verklig avspänning mellan öst och väst så länge de kommunistiska diktaturerna bevarar sin nuvarande karaktär. "En eftergiftspolitik betyder kapitulation genom avbetalning"; en reträtt från rysk sida får inte uppfattas annat än som en taktisk manöver, i vars skydd en ny framstöt förbereds. Segern skall vinnas genom att Västerns styrka avskräcker från angrepp och på lång sikt framkallar en regimförändring bakom järnridån. Hoffman har vid sina samtal med ansvariga ledare i skilda länder inte funnit någon som tror på en förändring av inställningen hos Rysslands ledarskikt. Vad man tror på är att förtrycket alstrar ett missnöje som småningom måste leda till en omvälvning. Tendensen att knyta dessa förhoppningar till Stalins död är tydlig — liksom man för ett par årtionden sedan spekulerade om Hitlers och Mussolinis död i naturlig ordning som en vändpunkt i tysk och italiensk politik.

Denna kombination av program och förhoppningar är inte en säker grund för västerländsk politik. Men någon annan väg finns inte. Och mera än en hyggtig chans kan inte begäras för politiskt handlande.

Trafiken på landsvägarna

Olycksbuden kommer sitt från landsvägstrafiken både i in- och utlandet under högsommarveckorna. Som vanligt finns det en statistik tröst. Det ökade antalet dödade och skadade är inte mer än som motsvarar mängdutbildningen av körda kilometer under semestertiden, i synnerhet om man tar hänsyn till att bilismen trots skattetryck och för avrigt mera än licens åt bilisten att lära sig det mesta själv. Men det följer oåtgenheter med att körproven är så lokalt specificerade. Alla stadsbilister kommer före eller senare att ge sig ut på långa landsvägsturer, men deras körprov och följaktligen även körskole-utbildning avser enbart gatorna. Atminstone grunderna för att köra på en dålig väg utan att sladda och för den speciella uppmärksamhet som krävs i den glesa trafiken är lika viktiga som att kunna ta sig fram i gatornas nålsögon.

PRESSGRANNAR

Hr Möller har icke uttryckt regeringens mening i Quenselaffären, anser Arbetarbladet (s), som ger hr Möller en lätt åthutning:

Att han for hårt fram med tryckmedlemmarna, var blott på sin plats. Men den långa rad sensade skriben-ter — flera av dem aktade riksdagsledamöter i socialdemokratiska partiet — måste ju uppenbarligen anses de fumnit en rad omständigheter tala mot hans kvarstannande i regeringen. Det har att vara sedan förståelse för Quenselz tragik men med omtanke om både honom själv och statsrådskamraterna.

Statsrådet Möller säger att dessa skribenter blott är enskilda människor, som endast uttrycker sin egen opinion. Betraktar man pressopinionen på detta förenklade sätt, blir rimligen samma betraktelsesätt kunna gälla för regeringens enskilda ledamöter, liksom Möllers gardagstal.

Även Örebro-Kuriren (s) tycker att hr Möller tagit i för hårt och skjutit över målet i sin kritik av pressen.

Återupprättelsen för hr Quensel som människa är en sak, en helt annan är frågan om hans lämplighet som regeringsledamot, skriver Stockholms-Tidningen (fp):

Vi kunna icke förstå, varför man att hålla sig till kommissionens konstateranden, att statsrådet Quensels åtgärder — visserligen icke i kejnseffren, men i andra sammanhang — har "varit ägnade att utöva ett visst tryck på myndighetern", att hans ingripanden har "ingripit i myndighetens uppfattningen att han bebövde deras "skydd och bistånd", att hans uppgivna bevekelser har "skapat en atmosfär av oro och irritation inom stora delar av allmänheten, bland myndighetspersonalen och bland socialvårdsmyndigheterna". Hans förmodade konsekvenskonstaten, att hr Quensel bort aktta större varsamhet i sin kontakt med myndigheterna.

Denna kritik borde vara mer än tillräcklig för att göra varje statsråd, som drabbas av sådana underkännanden, olämplig i fortsättningen.

På sina håll har man märkvärdigt nog att hålla fast de slutsatser som bör dras av kommissionsutlåtandet.

Pastor Kejne har utsatts för skarp kritik, men i Expressen (fp) betonar dr Harrie att hans upprördande är mycket förklarligt mot bakgrund av de upplevelser han haft:

Han har, vid en noga bestämd tidpunkt, den 2 december 1949, tvekat sig få en uppenbarelse om bakgrunden för ett sällsamma upplevelser som han haft. Dessa upplevelser var verkligen sällsamma. En anmälan om hans egendomliga uppvaknande förhållanden tycktes leda ingenstans. Hans förhållande till polisen, som tidigare varit utmärkt av fullkomligt förtroende, tycktes ändrat till främlingskap, för att inte säga fiendskap. Hans medarbetare i ra

till trafikkunskapen, en alldeles naturlig utveckling när bilarna blivit mer lättmanövrerade, men trafiken så mycket mera tätare och snabb att ta sig fram i. Ingen som har praktisk erfarenhet av bilkörning vill heller rekommendera skärpta körkortsfordringar eller längre egenomsinttlig lärotid, ty det offentliga provet kan och bör inte vara något mera än licens åt bilisten att lära sig det mesta själv. Men det följer oåtgenheter med att körproven är så lokalt specificerade. Alla stadsbilister kommer före eller senare att ge sig ut på långa landsvägsturer, men deras körprov och följaktligen även körskole-utbildning avser enbart gatorna. Atminstone grunderna för att köra på en dålig väg utan att sladda och för den speciella uppmärksamhet som krävs i den glesa trafiken är lika viktiga som att kunna ta sig fram i gatornas nålsögon.

I augusti
utkommer
TAXERING
AV FASTIGHET
UTGIVEN AV
Erland Geijer
Eric Rosenqvist
Harry Sterner
NORSTEDTS

Nordisk
författarpristävling
om den spännande, roliga ungdomsboken med det lärorika innehållet
10.000 kr
Begär prospekt från
Ehlins
STOCKHOLM 3

Den roliga sommarlektyren för alla
VÄGEN GENOM A
av Alf Henriksson
EHLINS

HYLLOR
praktiska konstruktioner för kontor
arkiv
bibliotek
lösbeslagsdetaljer
butiker
privatinredn.

Sparrings
Försäljningsavd.
Karlavägen 89 — Stockholm 6
Tel. 67 36 50 - 67 76 75 - 67 76 81.

En ovanlig krigsivrare

Oda Krohg. Gunnar Heiberg och (till höger) Didi Heiberg (teckningar av Olaf Gulbransson, Henrik Lund och Erik Werenskiold).

VARFÖR KOMMER inte Europa? Någon gång under det första världskriget ställde Gunnar Heiberg, den norske dramatikern och teatermannen, den frågan till sig själv och fann säkert hade han — som *Einar Skavlan* framhåller i sin grundliggande biografi (*Gunnar Heiberg*, Aschehoug, 1950) — dessförinnan ofta nog ställt den till sig själv. Nu för tiden skulle väl ingen författare från våra breddgrader formulera frågan på samma sätt som Heiberg; det är länge sedan de nordiska ländernas diktning fängslade omvärlden. Men Gunnar Heiberg, som var två år äldre än Hamsun, hade redan som ung bevittnat Ibsens, Strindbergs och Björnsons europeiska triumfer, och han mognade och åldrades jämsides med en författargeneration som med framgång utnyttjade den brèsch som gåtmönnen skapat. Hans undran över varför Europa inte blivit, "Kung Midas", hans andra pjäs i ordningen, hade vid uppförandet i Köpenhamn 1890 gjort så stor succès att den efter ett par månader uppförden även i Berlin. Därren till Europa tycktes stå på glänt, men den öppnades aldrig. Det dröjde till 1906 innan han på nytt blev spelad utanför Nordens gränser, än en gång i Berlin; men stycket — "Kjærlighedens tragedie" — gjorde ingen lycka. En rad av hans skådespel översattes visserligen till tyska och ryska, men de blev liggande i bokhandelsfönstren och kom aldrig upp på någon scen. Det europeiska genombrott han hade hoppats på blev inte verklighet.

Varför? Skavlan har ett svar till hands: Gunnar Heiberg var till sitt sätt att skriva alltför norsk att han inte kunde räkna med rättvis uppskattning utanför hemlandets gränser. Men vijer inte fixeringen vid det norska ett provinsiellt drag, och är det inte snarare detta som stod — och står — i vägen för den internationella bekrönmelsen?

Gunnar Heiberg föddes i Oslo 1857. Han hör till samma gren av gammal norsk släkt som Danmarks *J. L. Heiberg*. Modern var danska: Helge Rode var hans kusin. Han växte upp i ett välhärgat ämbetsmannahem, var en pojke som andra, fast rödhärig och ansedd som ful. Teatern blev tidigt hans stora lidelse; i sin dagbok skrev han om de föreställningar han såg — den första pjäs han recenserade var Björnsons "Sigurd Jorsalfar" 1872. Men Brandes blev hans ungdoms läromästare framför andra; redan i gymnasiet grundlades den livsåskådning i den individuella frigörelsens tecken som han att ingenstans kunde förlika återuppflammande polemik mot Björnson. Hans Jæger var en av hans bästa vänner. Vid universitetet började han med juridik, men med studierna blev det inte mycket bevänt. 1879 kunde han resa utomlands på ett år, till Rom, där han träffade Ibsen och *J. P. Jacobsen* — som höll på med "Niels Lyhne" — och han umgicks rätt flitigt med dem. Efter återkomsten trasslade han sig fram som journalist, huvudsakligen i Dagbladet, medan han skrev sitt första skådespel, "Tante Ulrikke" (1884) — titelrollen är ett porträtt av den kända kvinnosaksivrinnan Aasta Hansteen. Lyckönskningarna anlände från både Björnson och Ibsen; de försäkrade att Norge hade blivit en betydande dramatiker rikare.

Ungefär samtidigt blev Gunnar Heiberg, 27 år gammal, chef för Den Nationale Scene i Bergen. Han stannade i fyra år, överfyllda av arbete, glada fester och teaterbragder. Den som läst "Norsk teater" eller "Ibsen og Björnson på scenén" vet att Heiberg söker sin like som teaterskribent; särskilt rollanalyserna frapperar, och man förstår att han måste ha varit en genial personinstruktör. I Bergen upptäckte han på en välgörenhetsstillställning Johanne Dybwad — som på den tiden hette Juell — och det blev talade henne att ägna sig åt teatern; hon blev Norges största skådespelerska. Även Didi Tollefsen, som Heiberg gifte sig med, blev under hans ledning en stjärna av första ordningen. I Bergen hade han världspremiär på "Vildanden" och "Rosmershoim". Han spelade också Björnson, och en av orsakerna till att han tog avsked var att han inte fick uppföra "Kungen", vars republikanska tendens styrelsen fann opassande.

Även tidigare hade Heiberg ingripit till Björnsons förmån, det föll honom aldrig in att ifrågasätta hans dramatiska geni eller att försöka sätta krokben för hans framgång; att han ogillade hans idéer var en sak för sig. Björnson var inte lika ridderlig, men vid denna tid hade de ännu inte råkat i luven på varandra, och Björnsons attityd var snarast den välvilliga beskyddarens. Han kom till Bergen på en föredragsturné, firades av Heiberg och en festföreställning, och hand i hand tackade de för det stormande bifallet. Men så trädde de tidigt en morgon, Björnson just uppstigen, Heiberg ännu inte i säng, och efter frukosten hörde vad Björnson hade sagt till sina vänner: "Kjære dere, som har gode og hyggelige hjem, kan dere ikke la dere av Ibsen og Heiberg ikke gå til grunne!" Det tyckte han inte om.

Den första pjäs han skrev efter pausen under Bergenåren blev en uppgörelse med Björnson, "Kung Midas" — syftar på och som återfinns i rollförteckningen i den olyckabringande moralredikanten Johannes Rane. Det senaste skådespel som Heiberg dramatiska stil: dialogen var med sin "naturlighet", sina avbrott, omtagningar och trevanden, något nytt och som ingen sett göra förut hos honom, och den skulle komma att påverka hela den norska efterföljare. Christianias Theater, dit Björn Björnson var regissör, framförde "Kung Midas", och Björnstjerne själv gjorde vad han kunde för att omintetgöra uppanser norska tidningen Dagbladet vilken pekar på den fara som organisationernas framväxt utgör för den politiska makten:

Vi har sett exempler på det her i landet efter kriget. Mäktige intresseorganisationer som opprinnelig har bygd opp for å hevde sine medlemmers faglige interesser, har brutt seg inn på Stortingets virkeområder og tiltvunget seg en avgjørende innflytelse på spørsmål som det skulle være de statlige organer nok å avgjøre. Vi har sett hvordan LO gang efter gang har tvunget regjeringen i kne og hvordan benderne organisasjoner har kastet sammunnet ut i kriser. En utvikling som denne innebærer en alvorlig fare for det demokratiske styresett og gjør de vanskeer som demokratiet allerede er stilt overfor.

I ett teoretiserande resonemang kan slutsatserna bli alltför långtgående, men åtminstone på vissa områden har problemet fått en brännande aktualitet under senare år.

förandet i Köpenhamn, men han lyckades inte. Föreställningen på Det Kongelige blev en väldig framgång, och Heiberg levde livets glada dagar i Danmark; han tackr varje modern var så förtrogen med. Men från och med nu hade han i Björnson en påpasslig fiende och allt som utgick från honom på det eller genom mellanhänder försöka skada honom.

1892 reste Heiberg till Berlin, där han umgicks med de andra nordborna på Zum schwarzen Ferkel. Han blev kär i Christian Krohgs hustru, Oda, den kvinna som kom att spela huvudrollen i hans liv och som inspirerat mästerverken i hans erotiska dramatik, "Balkonen" och "Kjærlighedens tragedie". "Balkonen" skrevs i Berlin och mötes vid urpremiären i Köpenhamn 1894 av entusiasm; i Oslo blev stycket inte uppfört förrän 1898 — diskussionen om det omedelbart om av Björnson underblåst debatt om konst och moral som till sin kärna var en kampanj mot Heiberg.

Dramer som inte spelas är en klen inkomstkälla, och Heiberg blev journalist på nytt. 1897—1902 var han Pariskorrespondent till Verdens Gang och en lysande sådan — hans artiklar, analyser, medan han aldrig tröttnade på att höja "Over Æsne" till skyarna. "Nu kan den andre gammeln gjerne gå hjem og legge sig for mig", utbrast han en gång i sin entusiasm, och det är mycket sagt om man betänker att han älskade Ibsen och hade Björnson till oförsonlig fiende.

De franska åren var nog Gunnar Heibergs lyckligaste tid. De slutade med en personlig katastrof: Oda Krohg dog — gav honom för en annan, och det dröjde innan hans stolthet förmådde sig från det sårade. "Kjærlighedens tragedie", hans väsentligaste verk, skiller han mot varandra invånarna helhet i känsla och mannens kyrkvad mellan kärlek och arbete. Skavlan visar att åktenskapet med Didi också reflekteras i pjäsen. Men han inte Heiberg haft även Johanne Dybwad i sina tankar — hon utvidrollen en smula till rätta för henne! I varje fall gestaltade hon den magnifika vid urpremiären i januari 1905, en föreställning som blev mera än enbart ett teaterevenemang: dramats eroiska tragik, dess mänskligt ädelt grundade livstro gav det rangen av en kanonisk skrift för en ny generation. Det senaste skådespel Heiberg själv ansåg vara värt att nämna var "Folkeraadet" och "Jeg vil være mit land". Skavlan framhåller det svåröversatta i Heibergs nyansrika dialog, och det är sant men otillräckligt som förklaring: avgörande är att de här nämnda pjäserna ingenting hade att säga europeisk publik. "Folkeraadet" (1893) och "Gerts have" (1894), som kunde ha haft bättre utsikter, spelades inte ens på en norsk scen förrän 1917—1920 sedan "Kunstnere" tidigt gjort fiasko i Köpenhamn. Varför de erotiska dramerna "Balkonen" och "Kjærlighedens tragedie" och den kvicka "Paradesengen" inte fann vägen ut i världen är däremot, förefaller det mig, verkligen ett problem.

Men det är också — för att ta det viktigaste sist — något oklart i Heibergs hela attityd. Var han rationalist eller mottagen? Lidelse är ett av de centrala orden i Heibergs hela produktion; "livet", ett annat. Han hatade ljumhet, allt slappt, trött och oengagerat; äskade vitalitet. I "Balkonen" och "Kjærlighedens tragedie" fascinerades han av det gräns- och hänsynslösa i hjältinnornas passion, men var samtidigt en smula reserverad. Besinningslös var han däremot i nationella ting: heltre krig med Sverige än kompromisser, han talade om ära och hämnd, om att med vapen i hand avtiva de förödmjukelser fosterlandet hade lidit och lät sitt språkrör i "Jeg vil være mit land" utbrista: "Ve det folk som ikke har stolt, som ikke har lidenskap nok til at kjæmpe krus er over dets hoder." Detta fanatiska drag hos Heiberg har Skavlan varken karlagt eller förklarat, han nöjer sig med påståendet: "Det er noe ekte norsk i det." En tom fras om det vore illasinnat att dra konsekvenserna ur.

Gunnar Heiberg brukar ställas samman med Hjalmar Söderberg; kvicktexten, hedendomen, den erotiska inriktningen och den fraska orienteringen är gemensamma. Men är inte olikheterna mera framträdande? Hör inte Heiberg snarare ihop med författare som Heidenstam, Gripenberg, Sven Lidman, d'Annunzio: erotiker de också, livsnjutare, den nationella ärans hörolder, krigets tillskyndare (åtminstone i något skede)? Skavlan har inte formulerat frågan, hans innehållsrika levnadsteckning är inte — och ger sig inte ut för att vara — något försök till psykologisk analys.

INGEMAR WIZELIUS

"Ren och oren konst"

ETT BEMÖTANDE

VILHELM Bjerke Petersens till formen ganska hovsamma och till innehållet delvis mycket klarläggande artikel om "ren och oren konst" (DN 24/7) kommer i själva verket med sådana aspirationer för den konkreta konstens räkning att det är svårt att avhålla sig från invändningar.

Hans resonemang synes mig inte sakna inslag av en ganska pretentiös mystik. Vi, de konkreta konstnärerna, så, v Bjerke Petersen, är inte intresserade av naturens yttre uppenbarelseformer, utan av själva skapelseprocessen, dess rytm och struktur. Han anser att konstnären har förmågan att skapa — på samma sätt som naturen skapar t. ex. en blomma — nya existensformer, parallella med naturens. Den enda väg som människan hittills har kunnat "skapa nya existensformer" på är, såvitt jag vet, genom fortplantningen.

Det konkreta, rena konstverket i Bjerke Petersens betydelse kan inte uppstå genom annat än en e f t e r l i k n i n g av naturens processer, inte på samma sätt som han synes mena. En blomma har ett eget liv, den växer, visnar, sätter frukt och ger upphov till nya exemplar och glöder kanske en människa under tiden, men den levver och berikar naturen oberoende av om en människa seer den eller inte. Konstverket däremot, hur konkret det än är, existerar helt enkelt inte utom genom en människlig betraktare, utan lemne är det ett stycke död materia, som så småningom återgår i sina beståndsdelar. Om detta är sant — jag kan här tyvärr inte upplåda några auktoriteter till mitt stöd — så blir också Bjerke Petersens definition av den "rena konsten" (en annan än Hedenius') orimlig, den uteslutter nämligen illusionen såsom levande ett främmande, förorenande element. Utan denna illusion, det imaginära förlopp som konstverket kan uppvicka i betraktarens sinne, förlorar det konkreta konstverket allt som kvalificerar det som konstverk i jämförelse med övriga föremål, vilka som helst, och det likgiltigt ting, identiskt med sitt material. Av tillfälligthet kan det naturligtvis få en konstverkets karaktär för någon människa, en betydelse som då inte är något "objektivt värde", utan helt beroende på den människans associationer i samband med det. Den konst som Bjerke Petersen beträffande, vilar ju tillsättning av illusion; förvirrande moment, litterära associationer osv.," arkitekturen, fäller naturligtvis utanför av andra orsaker: den har ju nyttofunktioner som kan anses förorenande.

Det är inte fullt tydligt vad Vilhelm Bjerke Petersen menar i fråga om konsten när han säger att "konkreta realiteter blir till på rent funktionellt sätt" (han exemplifierar med kristallens fullindade arkitektur), men tolkar man kanske något annorlunda än han menat, utan hjälp av metafysik, kan man instämma i formuleringen. Däremot kan jag inte se det rimliga i hans definition av det "konkreta" och "rena" konstverket. Han tar inte hänsyn till den viktiga skillnaden mellan "konkreta realiteter" skapade av naturen och av människohand. En ros är en ros, men ett konstverk är en bild som "konkretet" först i människans föreställning, visserligen en bild framkallad genom materiella medel, ordnade i en konstnärlig skapelseprocess, men inte utan hjälp av "illusionen".

TORSTEN BERGMARK

"SÖRGÅRDEN", 115:e tusendet

Författaren Gunnar Ekelöf påpekar med anledning av de illustrationer som pryder pärmarna artikel om "Sörgården" att den upplaga av "Sörgården" han låst var av 1917, 115:e tusendet, samt att boken då var illustrerad med naivare och mera anslående bilder av Brita Ellström (Gunnar Brandels och Elsa Beck-Friis samt att han tror att det måste vara denna upplaga folk, få om förfaller av hans ungdoms årsklass lär ha sina minns.

Dispensen för nattarbete utmaning och självsvåld'

Lör-a tidsnytt Packföreningsföreningsfolken gir i sitt senaste nummer ett häftigt angrepp mot arbetarskyddsstyrelsens beslut att sätta lagen om förbud mot nattarbete ur kraft. Beslutet har karaktären av "lag utmaning och självsvåld", skriver tidningen.

Man konstaterar att beslutet väckt stor ovilja och indignation i fackföreningsfolkets led. Beslutet framstår som ett ställningstagande av arbetsgivarnas nyss träffade avgörande om verkningsfulla restriktioner för nattarbete.

I det här fallet är det knappast överord att stämpla tillvägagångssättet som ett gynnlingsfall, komputo meterande omdömestal, säger tidningen. Inom packföreningsföreningen kommer det säkerligen att skymta någon. brist på förståelse om å medlemsgrupper som närmast drabbas och deras organisationer ma alla tillgängliga medel korrigera beslut som har karaktär av både ut maning och självsvåld.

Sveriges övras rikaförbunde 11 kongress äger rum den 11—1 augusti, i Gävle. Det blir 200 deltagare från Tornedalen i norr til Trelleborg i söder. Högtidstalare blir ordföranden Gösta Wiberg. Göteborg. (DN, Gävle.)

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.